

Torek, 23 september 2008

Bolonjski proces in mobilnost študentov

P6_TA(2008)0423

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 23. septembra 2008 o bolonjskem procesu in mobilnosti študentov (2008/2070(INI))

(2010/C 8 E/04)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 149 in 150 Pogodbe ES,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Uresničevanje agende za posodobitev univerz: izobraževanje, raziskave in inovacije“ (KOM(2006)0208),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Spodbujanje intelektualnega potenciala Evrope: omogočiti univerzam, da bodo v najvišji meri prispevale k Lizbonski strategiji“ (KOM(2005)0152),
 - ob upoštevanju poročila z naslovom „Osredotočanje na strukturo visokošolskega izobraževanja v Evropi 2006/2007 – nacionalni trendi v bolonjskem procesu“ (Eurydice, Evropska komisija, 2007),
 - ob upoštevanju raziskave Eurobarometra iz marca 2007 „Pojmovanje reform visokega šolstva“,
 - ob upoštevanju svojega stališča, sprejetega v prvi obravnavi 25. septembra 2007 o predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pripravi in razvoju statističnih podatkov o izobraževanju in vseživljenjskem učenju ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju resolucije Sveta z dne 23. novembra 2007 o posodobitvi univerz za pospeševanje konkurenčnosti Evrope v svetovnem gospodarstvu znanja,
 - ob upoštevanju sklepov predsedstva Evropskega sveta z zasedanja 13. in 14. marca 2008,
 - ob upoštevanju člena 45 svojega Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje ter mnenja Odbora za proračun (A6-0302/2008),
- A. ker so cilji bolonjskega procesa do leta 2010 ustvariti evropski prostor visokega šolstva, vključno z reformami v visokem šolstvu, odpravo preostalih ovir za mobilnost študentov in učiteljev, ter izboljšati kakovost, privlačnost in konkurenčnost evropskega visokega šolstva,
- B. ker morata mobilnost študentov in kakovost izobraževanja še naprej ostati ena od osrednjih točk bolonjskega procesa,
- C. ker mobilnost študentov oblikuje nove kulturne, družbene in akademske vrednote ter ustvarja možnosti za osebno rast ter izboljšanje akademskih standardov in zaposljivosti na nacionalni in mednarodni ravni,
- D. ker je mobilnost študentov za mnoge študente, raziskovalce in drugo osebje še vedno nedosegljiva, zlasti v novejših državah članicah, predvsem zaradi nezadostnih štipendij; ker so ovire dobro znane, nanje pa nenehno opozarjajo številne zainteresirane skupine, ki sodelujejo v razpravi,

⁽¹⁾ UL C 219 E, 20.8.2008, str. 68.

Torek, 23 september 2008

- E. ker bi bilo treba posebno pozornost nameniti ustreznemu financiranju študija, življenjskih stroškov in mobilnosti,
- F. ker je bila mobilnost študentov vedno proračunska prednostna naloga Parlamenta, ki si je prizadeval zagotoviti ustrezno raven financiranja za programe Skupnosti na področju izobraževanja; ker so se zaradi njegovega trdnega stališča o tem vprašanju proračunska sredstva za programe vseživljenjskega učenja in programe Erasmus Mundus, ki so bila sprejeta v večletnem finančnem okviru 2007–2013 in v nedavnih proračunskih postopkih, povečala, čeprav jih je Svet na predlog Komisije zmanjševal,
- G. ker so potrebni zanesljivi statistični podatki o mobilnosti študentov, na podlagi katerih bi lahko opazovali, primerjali, ocenjevali in izdelali ustrezne strategije in ukrepe,
- H. ker je priznavanje priložnostnega in neformalnega učenja temelj strategije za vseživljenjsko učenje, prav tako pa mora biti priznan pomen izobraževanja odraslih v tem procesu,
- I. ker administrativne, finančne ali jezikovne ovire ne bi smele oteževati odločitve za odhod v tujino,
- J. ker mobilnost spodbuja učenje tujih jezikov in izboljšanje splošnih komunikacijskih spretnosti,
- K. ker je treba nujno preoblikovati in posodobiti univerze z vidika kakovosti, sestave študija, inovativnosti ter prilagodljivosti,
- L. ker je kakovost poučevanja enako pomembna kot kakovost raziskav, zato bi ga bilo treba preoblikovati in posodobiti v celotni Evropski uniji, in ker sta ti razsežnosti tesno povezani,
- M. ker različni nacionalni sistemi priznavanja močno ovirajo enako obravnavanje študentov ter njihov razvoj v evropskem visokošolskem prostoru in na evropskem trgu dela,
- N. ker lahko necelovito in neustrezno priznavanje opravljenih predmetov ter neenakovrednost pridobljenih ocen ovirajo mobilnost,
- O. ker je treba nujno izvajati, usklajevati in spodbujati usklajen pristop med vsemi državami podpisnicami bolonjske deklaracije,
- P. ker mora bolonjski proces ustvariti nov, napreden model izobraževanja, ki zagotavlja dostop do usposabljanja za vse, pri čemer je glavni cilj prenos znanja in vrednot, ter oblikovati trajnostno družbo prihodnosti, ki je samozavestna in brez socialnih neravnovesij,
1. meni, da bi morala biti prednostna naloga pri ponovni opredelitvi temeljnih ciljev bolonjskega procesa po letu 2010 izboljšanje mobilnosti študentov in kakovosti različnih izobraževalnih sistemov;
 2. poudarja, da je treba za zagotovitev mobilnosti študentov sprejeti ukrepe na različnih področjih politike; različni vidiki mobilnosti presegajo področje visokega šolstva, saj se tičejo socialnih zadev, financ ter priseljevanja in vizumske politike;
 3. pozdravlja prizadevanja držav članic v okviru medvladnega sodelovanja za izboljšanje kakovosti in konkurenčnosti izobraževanja v EU, zlasti s spodbujanjem mobilnosti, zagotavljanjem priznanja kvalifikacij in zagotavljanjem kakovosti, še posebej v luči omejenih možnosti ukrepanja zaradi majhne rezerve iz postavke 1a finančnega okvira;
 4. meni, da bi bilo treba še naprej uporabljati metodo posvetovanja z vsemi zainteresiranimi stranmi, ki sodelujejo v procesu: institucije in predstavniki študentske skupnosti bi morali tesno sodelovati, da bi odpravili preostale ovire za mobilnost in težave v zvezi s kakovostjo ter izvajanjem bolonjskega procesa;

Torek, 23 september 2008

5. poudarja, da je treba pri izvajanju bolonjskega procesa posebno pozornost nameniti tesnemu in poglobljenemu sodelovanju ter usklajevanju z evropskim raziskovalnim prostorom;

Mobilnost študentov: kakovost in učinkovitost

6. vztraja, da so nujno potrebni primerljivi in zanesljivi statistični podatki o mobilnosti študentov ter njihovem socialno-ekonomskem profilu, kot so skupni kazalci, merila in referenčni standardi, da bi odpravili trenutno pomanjkanje podatkov in spodbujali izmenjavo dobrih praks;

7. poziva univerze, naj izboljšajo in poenostavijo posredovane spletne in nespletne informacije za prihajajoče, pa tudi odhajajoče študente; poziva univerze in nacionalne agencije za Erasmus, naj sodelujejo s študentskimi organizacijami, da bi bile vse potrebne informacije pravočasno na voljo; poziva univerze morajo, naj podpirajo pravice študentov v skladu z obveznostmi, katerim so se zavezale z univerzitetno listino Erasmus;

8. poudarja, da je za izpolnitev ciljev v okviru bolonjskega procesa potreben vzajemen pretok študentov in štipendistov; opozarja na razlike v trenutnih trendih in zlasti na slabo mobilnost proti državam članicam, ki so pristopile k EU leta 2004 in 2007;

9. poudarja pomen mentorstva pri družbenem, kulturnem in jezikovnem vključevanju prihajajočih študentov;

10. poudarja, da je boljše obvladovanje jezikov precejšnja prednost in eden od razlogov za mobilnost študentov ter da je treba prihajajočim študentom pred in/ali v času študija v okviru programa Erasmus nuditi intenzivne jezikovne tečaje;

Reforma visokega šolstva in posodobitev univerz: kakovost, inovativnost in prilagodljivost

11. poziva univerze v Uniji, naj izvedejo inovativne, daljnosežne in metodološke reforme študijskih programov, ker so ambiciozne in visokokakovostne vsebine in prenovljena organizacija odločilne za mobilnost študentov in večjo prilagodljivost; uvesti je treba „študijsko obdobje v tujini“ za programe na vseh stopnjah, da bi lahko študenti študirali v tujini;

12. poziva, naj se bolj poudari potreba po skupnih evropskih doktorskih študijskih programih, ki spodbujajo mobilnost študentov doktorskega študija in ustvarjanje okvira za evropski doktorat;

13. poudarja bistven pomen kakovosti in odličnosti poučevanja, saj sta razvoj in stalno usposabljanje kvalificiranih učiteljev na vseh študijskih področjih odločilnega pomena za privlačnost in učinkovitost študija ter uresničevanje ciljev bolonjskega procesa;

14. poudarja potrebo po boljšem nadnacionalnem dialogu ter izmenjavi informacij in izkušenj za lažje zблиževanje izobraževanja učiteljev, tudi osnovnošolskih, in učinkovitost stalnega poklicnega razvoja;

Financiranje in vlaganje v mobilnost študentov ter socialna razsežnost

15. poziva, naj se študentom iz prikrajšanih skupin v družbi nameni posebna pomoč, na primer s ponudbo cenovno ugodne in dostojne namestitve, glede na to, da je pogosto potrebna dodatna pomoč po prihodu;

16. predlaga uvedbo enotne evropske študentske izkaznice, da se študentom olajša mobilnost in zagotovi popust pri stroških nastanitve in bivanja;

Torek, 23 september 2008

17. poziva države članice in pristojne organe, naj zagotovijo enak dostop do mobilnosti za vse na podlagi enostavnih, prožnih in preglednih postopkov dodeljevanja štipendij ter z zagotovitvijo dodatne finančne pomoči za ciljne države z višjimi življenjskimi stroški in za študente, ki jo potrebujejo; meni, da morajo študenti prejeti to pomoč pred odhodom, da se jim ne naloži preveliko finančno breme;

18. pozdravlja dejstvo, da bi se lahko v okviru vmesnega pregleda večletnega finančnega okvira, ki ga določa deklaracija, priložena Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 17. maja 2006 o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju, obravnavalo povečanje finančnega okvira za programe na področju izobraževanja in zlasti za štipendije Erasmus;

19. poudarja, da bi bilo treba uvesti in spodbujati nove načine financiranja mobilnosti študentov, na primer brezobrestna in prenosljiva posojila;

20. poziva evropske univerze, naj sodelujejo z zasebnim sektorjem (na primer z gospodarskimi ali poslovnimi organizacijami, kot so gospodarske zbornice), da bi pridobile nove učinkovite mehanizme sofinanciranja mobilnosti študentov na vseh stopnjah študija (dodiplomski, magistrski in doktorski študij), ki bi izboljšali kakovost izobraževalnih sistemov;

21. priporoča vzpostavitev plodnega dialoga in dvosmernih izmenjav med podjetji in univerzami, na podlagi katerih bi sklenili inovativna partnerstva in preučili nove možnosti sodelovanja;

Kakovost in popolno priznavanje diplom

22. poziva Komisijo in države članice, naj začnejo izvajati evropske referenčne okvire (okvir bolonjski okvir kvalifikacij, evropski okvir kvalifikacij za vseživljenjsko učenje, evropske standarde in smernice za zagotavljanje kakovosti in Lizbonsko konvencijo o priznavanju akademskih kvalifikacij), da bi vzpostavile evropski visokošolski prostor;

23. zato poudarja nujnost izvajanja celovitega, enotnega in učinkovitega evropskega sistema prenašanja kreditnih točk, da bi se kvalifikacije študentov in akademikov v Evropi lahko enostavno prenesle na podlagi enotnega skupnega okvira;

24. poudarja, da bi lahko sistem treh študijskih ciklov (dodiplomski, magistrski in doktorski) postal bolj prilagodljiv, zlasti prek uporabe sistema „4 + 1“ namesto „3 + 2“ za prvi in drugi cikel; ugotavlja, da bi za nekatere študijske programe lahko bil ta sistem ustrežnejši, saj bi zagotovil večjo mobilnost in zaposljivost diplomantov;

25. poziva, naj se za opravljanje pripravništev ter priložnostne in neformalne izkušnje mobilnosti, ki jih potrdijo univerze, dodelijo kreditne točke evropskega sistema prenašanja kreditnih točk in se priznajo kot sestavni del študijskega programa;

Izvajanje bolonjskega procesa v vseh sodelujočih državah

26. poziva pristojne organe držav članic in evropske univerze, naj spodbujajo ter pospešujejo izmenjave najboljših praks in pobude za ozaveščanje javnosti;

27. odločno poziva države članice, naj poenostavijo vizumske postopke in zmanjšajo stroške postopka za mobilne študente, zlasti tiste iz bolj vzhodnih držav članic in kandidatk, v skladu z direktivami EU o vizumih;

*

* *

28. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.